

INHOUDSTAFEL

De gemeentelijke en provinciale belastingbevoegdheid	1
Afdeling 1.	
De oorsprong van de fiscale autonomie	3
§ 1. De grondwettelijke fiscale autonomie	3
§ 2. De fiscale bevoegdheid van bovengemeentelijke besturen	9
§ 3. De door de wet toegekende fiscale bevoegdheden	9
§ 4. De grondwettelijke retributiebevoegdheid	10
Afdeling 2.	
Het begrip “belastingen” en de verschillende soorten heffingen	14
§ 1. Het rechtsbegrip belastingen	14
§ 2. Beperkingen inherent aan het rechtsbegrip belastingen	15
A. De staatsgoederen zijn vrijgesteld van gemeentebelastingen	15
B. De vereiste van een financiële behoefte	16
C. De vereiste van een fiscaal doel	16
D. Geen belastingen omwille van overheidsprestaties die een individueel voordeel opleveren?	22
§ 3. De verschillende soorten heffingen	24
A. De opcentiemen	24
B. De contant- en kohierbelastingen	26
C. De directe en de indirecte belastingen	27
D. De personele belastingen en de zakelijke belastingen	28
E. De aandeel- en de omslagbelastingen	28
F. De met het patent gelijkgestelde belastingen	29
G. De verhaalbelastingen	29
H. De octrooibelastingen	30
I. De retributies	31
Afdeling 3.	
De grondwettelijke bevoegdheidsbeperkingen	36
§ 1. Het gelijkheidsbeginsel	36
A. Het fiscaal gelijkheidsbeginsel	36
B. Objectief	40
C. Kennelijk en redelijkerwijze relevant	40
D. Aard en doel van de belasting	42
E. Veruiterlijking van doel en rechtvaardiging van de belasting en van de differentiaties	43
1. Wel materiële maar geen formele motiveringsplicht	44
2. Juistheid argumentatie	44

3. Vorm en plaats van motivering	46
F. Gelijk behandelen van wezenlijk verschillende toestanden	49
G. Andere criteria	50
1. De wettigheid van doel en onderscheidingscriterium	50
2. Het evenredigheidsbeginsel, het vergelijkbaarheidsbeginsel en de toetsing van de gevolgen van de maatregel	50
H. Gelijkheid en verschillende bestanddelen belastingreglement	52
§ 2. Het territorialiteitsbeginsel	56
§ 3. Het fiscaal legaliteitsbeginsel	58
A. De gevolgen van het fiscaal legaliteitsbeginsel	58
B. De wet bepaalt de uitzonderingen waarvan de noodzakelijkheid blijkt	62
Afdeling 4.	
De wettelijke bevoegdheidsbeperkingen	64
§ 1. Het niet-retroactiviteitsbeginsel	64
A. Toepasbaarheid van het retroactiviteitsverbod	64
B. Draagwijdte van het retroactiviteitsverbod	68
1. Het tijdstip van inwerkingtreding van een norm	69
2. De voltrekking van het belastbaar feit	71
3. Relativering van de niet-retroactiviteit <i>in fiscalibus</i> : de aangewende berekeningsbasis en de vrije keuze van het belastbaar feit	75
C. Retroactiviteitsverbod en formeel fiscaalrechtelijke bepalingen	76
§ 2. Het eenjarigheidsbeginsel	77
A. Fiscaal of begrotingstechnisch eenjarigheidsbeginsel	77
B. Andere gevolgen van het eenjarigheidsbeginsel	79
§ 3. De fiscale bevoegdheidsbeperking in het Wetboek van de Inkomstenbelastingen	81
A. Verbod inzake belastingen op het inkomen	81
1. Algemeen	81
2. Draagwijdte van de verbodsbepaling	83
3. Grondslag of bedrag van deze belasting	86
4. Draagwijdte van de uitzonderingsbepaling	90
B. Belastingen op het vee	96
C. Aanvullende gemeentebelasting op de personenbelasting	96
§ 4. De fiscale bevoegdheidsbeperking in het Wetboek van de met de Inkomstenbelastingen Gelijkgestelde Belastingen	101
A. Verbod inzake de verkeersbelasting	101
B. Verbod inzake de belasting op spelen en weddenschappen	104
C. Verbod inzake de belasting op automatische ontspannings-toestellen	104
D. Verbod inzake de belasting op inverkeerstelling	105
§ 5. Het verbod op octrooibelastingen	105

A. Algemeen	105
B. Het wederinstellingsverbod: octrooien en andere indirecte belastingen	106
C. Het wederinstellingsverbod: octrooien en directe belastingen op professionele activiteiten	108
§ 6. Andere wettelijke verbodsbepalingen	111
§ 7. De wettelijk gereguleerde belastingen	113
A. Bezoldigd personenvervoer	114
B. De belasting op onbebouwde percelen en gronden, alias “activeringsheffing”	116
C. De leegstandsbelasting	120
1. Gebouwen en woningen	120
2. Bedrijfsruimten	122
D. Lage-emissiezones	123
§ 8. De subjectgerichte bevoegdheidsbeperkingen	123
§ 9. Beperkingen door Europese en supranationale normen	127
§ 10. Beperkingen door gemeenschappen en gewesten?	129
A. Beperkingsbevoegdheid	129
B. Beperkingen van de lokale belastingbevoegdheid	133
Afdeling 5.	
De beperkingen als gevolg van algemene rechtsbeginselen	139
§ 1. Algemeen	139
§ 2. Beginselen van behoorlijke regelgeving	139
A. Duidelijke doelstelling	140
1. De irrelevantie van het ongeoorloofde karakter	140
2. Het verbod van belasting op onwettige of zelf veroorzaakte toestanden	141
B. Juiste en bevoegde orgaan	141
C. Het uitvoerbaarheidsbeginsel	143
D. Het rechtszekerheidsbeginsel	143
E. Het evenredigheidsbeginsel	145
F. Het gelijkheidsbeginsel	147
G. Het beginsel van de (interne) economische en monetaire unie	147
H. Het <i>non bis in idem</i> -beginsel	147
§ 3. Beginselen van behoorlijk bestuur	151
Afdeling 6.	
De beperkingen als gevolg van het bestuurlijk toezicht	154
§ 1. De organisatie en de uitoefening van het bestuurlijk toezicht in Vlaanderen	154
§ 2. Het bestuurlijk toezicht in Brussel en Wallonië	159

Afdeling 7.	
De belastingverordening	160
§ 1. De totstandkoming: stemming in de gemeenteraad	160
§ 2. Het bestuurlijk toezicht	162
§ 3. De bekendmaking	162
§ 4. Het annulatieberoep bij de Raad van State	164
Afdeling 8.	
Het formeel fiscaal recht bij gemeente- en provinciebelastingen	166
§ 1. Algemeen: de normatieve bevoegdheid m.b.t. het formeel fiscaal recht	166
§ 2. De normatieve bepalingen m.b.t. het formeel fiscaal recht	168
§ 3. De aangifte	170
§ 4. De onderzoeksbevoegdheden	174
§ 5. De bewijsmiddelen	177
§ 6. De ambtshalve aanslag	180
§ 7. De aanslagprocedure	184
A. Contantbelastingen	184
B. De kohierbelasting	186
1. Algemeen	186
2. Aanslagtermijnen	189
3. Subsidiaire en nieuwe aanslag	190
§ 8. De sancties	192
§ 9. De inningsprocedure	196
A. Verwijzingsbepaling	196
B. De rechtsgeldigheid van “eigen waarborgen”	197
§ 10. De geschillenprocedure	198
A. Algemeen	198
B. De wet van 24 december 1996 en de Code de la démocratie locale et de la décentralisation	199
C. Het Vlaams decreet van 30 mei 2008 en de Brusselse ordonnantie van 3 april 2014	203
D. De ambtshalve ontheffing	206
E. Beroep en cassatie	207
Afdeling 9.	
Overzicht van de voornaamste gemeentebelastingen	209
§ 1. De belasting op tweede verblijven	209
A. Algemeen	209
B. Motivering	210
C. Belastbaar feit	210
D. Belastingplichtige	211
E. Grondslag en tarief	212
F. Vrijstellingen	212

G. Formeel fiscaal recht	212
H. Relevante rechtspraak	212
§ 2. De activeringsheffing	217
A. Algemeen	217
B. Motivering	218
C. Belastbaar feit	218
D. Belastingplichtige	218
E. Grondslag en tarief	218
F. Vrijstellingen	219
G. Relevante rechtspraak	220
§ 3. De belasting op leegstaande woningen of gebouwen	221
A. Algemeen	221
B. Motivering	224
C. Belastbaar feit	224
D. Belastingplichtige	225
E. Grondslag en tarief	225
F. Vrijstellingen	225
G. Relevante rechtspraak	226
§ 4. De belasting op verwaarloosde gebouwen of woningen	228
A. Algemeen	228
B. Motivering	229
C. Belastbaar feit	230
D. Belastingplichtige	230
E. Grondslag en tarief	230
F. Vrijstellingen	230
G. Relevante rechtspraak	230
§ 5. De belasting op ongeschikt of onbewoonbaar verklaarde woningen	231
A. Algemeen	231
B. Motivering	233
C. Belastbaar feit en begrippen	234
D. Belastingplichtige	235
E. Grondslag en tarief	235
F. Vrijstellingen	236
G. Opname in en schrapping uit inventaris	237
H. Relevante rechtspraak	239
§ 6. De belasting op leegstaande en of verwaarloosde bedrijfsruimten	239
A. Algemeen	239
B. Motivering	240
C. Belastbaar feit en begrippen	240
D. Belastingplichtige	242
E. Grondslag en tarief	242
F. Vrijstellingen en opschortingen	243
G. Opname in en schrapping uit de inventaris	245

H. Relevante rechtspraak	246
§ 7. De belasting op drijfkracht	247
A. Algemeen	247
B. Motivering	248
C. Belastbaar feit	248
D. Belastingplichtige	248
E. Grondslag en tarief	248
F. Vrijstellingen	249
G. Formeel fiscaal recht	250
H. Relevante rechtspraak	250
§ 8. De belasting op de verspreiding van niet-geadresseerd drukwerk	251
A. Algemeen	251
B. Motivering	251
C. Belastbaar feit	251
D. Belastingplichtige	252
E. Grondslag en tarief	252
F. Vrijstellingen	252
G. Formeel fiscaal recht	252
H. Relevante rechtspraak	253
§ 9. De belasting op masten en pylonen	255
A. Algemeen	255
B. Motivering	255
C. Belastbaar feit	255
D. Belastingplichtige	256
E. Grondslag en tarief	256
F. Vrijstellingen	256
G. Formeel fiscaal recht	256
H. Recente rechtspraak	256
§ 10. De belasting op toeristische logies	258
A. Algemeen	258
B. Motivering	259
C. Belastbaar feit	259
D. Belastingplichtige	259
E. Grondslag en tarief	260
F. Vrijstellingen	260
G. Formeel fiscaal recht	260
H. Relevante rechtspraak	260
§ 11. De belasting op vertoningen en vermakelijkheden	262
A. Algemeen	262
B. Motivering	263
C. Belastbaar feit	263
D. Belastingplichtige	263
E. Grondslag en tarief	263
F. Vrijstellingen	264

G. Formeel fiscaal recht	264
H. Relevante rechtspraak	264
§ 12. De belasting op het ontbreken van parkeerplaatsen	267
A. Algemeen	267
B. Motivering	268
C. Belastbaar feit	268
D. Belastingplichtige	268
E. Grondslag en tarief	269
F. Vrijstellingen	269
G. Formeel fiscaal recht	269
H. Relevante rechtspraak	269
§ 13. De belasting op nacht- en telefoonwinkels	273
A. Algemeen	273
B. Motivering	273
C. Belastbaar feit	273
D. Belastingplichtige	274
E. Grondslag en tarief	274
F. Vrijstellingen	274
G. Formeel fiscaal recht	274
H. Relevante rechtspraak	274
§ 14. De belasting op het ophalen en verwerken van huisvuil	275
A. Algemeen	275
B. Motivering	275
C. Belastbaar feit	276
D. Belastingplichtige	276
E. Grondslag en tarief	276
F. Vrijstellingen	276
G. Formeel fiscaal recht	277
§ 15. De algemene gemeentebelasting en de algemene provinciebelasting	277
A. Algemeen	277
B. Motivering	277
C. Belastbaar feit	278
D. Belastingplichtige	278
E. Grondslag en tarief	278
F. Vrijstellingen	278
G. Formeel fiscaal recht	278
H. Relevante rechtspraak	279
§ 16. De milieubelasting	279
A. Algemeen	279
B. Motivering	280
C. Belastbaar feit	280
D. Belastingplichtige	280
E. Grondslag en tarief	280

F. Vrijstellingen	280
G. Formeel fiscaal recht	281
§ 17. De heffing op het parkeren	281
A. Algemeen	281
B. Motivering	281
C. Belastbaar feit	281
D. Belastingplichtige	282
E. Grondslag en tarief	282
F. Vrijstellingen	282
G. Formeel fiscaal recht	282
H. Relevante rechtspraak	282
§ 18. De heffing op de afgifte van administratieve documenten	283
A. Algemeen	283
B. Motivering	283
C. Belastbaar feit	284
D. Belastingplichtige	284
E. Grondslag en tarief	284
F. Vrijstellingen	284
G. Formeel fiscaal recht	285
H. Relevante rechtspraak	285
§ 19. De belasting op het bouwen	286
A. Algemeen	286
B. Motivering	287
C. Belastbaar feit	287
D. Belastingplichtige	287
E. Grondslag en tarief	287
F. Vrijstellingen	288
G. Formeel fiscaal recht	288
H. Relevante rechtspraak	289
§ 20. De belasting op bankinstellingen	290
A. Algemeen	290
B. Motivering	290
C. Belastbaar feit	290
D. Belastingplichtige	290
E. Grondslag en tarief	291
F. Vrijstellingen	291
G. Formeel fiscaal recht	291
§ 21. De heffing op lage-emissiezones	291
A. Algemeen	291
B. Motivering	292
C. Belastbaar feit	292
D. Belastingplichtige	294
E. Grondslag en tarief	294
F. Formeel fiscaal recht	295
G. Relevante rechtspraak	296